Europski parlament
2024-2029

Odbor za ribarstvo

2025/0202(NLE)

21.1.2026

***

NACRT PREPORUKE

o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije, Protokola o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Demokratske Republike Svetog Tome i Prinsipea i Europske zajednice (2025. – 2029.)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Odbor za ribarstvo

Izvjestiteljica: Nora Junco García

Oznake postupaka

*	Postupak savjetovanja
***	Postupak suglasnosti
***I	Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
***II	Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
***III	Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

SADRŽAJ

Stranica

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽENJE 6

PRILOG: PRIJAVA PRIMLJENIH INFORMACIJA 8

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije, Protokola o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Demokratske Republike Svetog Tome i Prinsipea i Europske zajednice (2025. – 2029.)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Suglasnost)

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Nacrt odluke Vijeća (11609/2025),

– uzimajući u obzir Nacrt protokola o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Demokratske Republike Svetog Tome i Prinsipea i Europske zajednice (2025. – 2029.) (11606/2025),

– uzimajući u obzir zahtjev za davanje suglasnosti koji je Vijeće podnijelo u skladu s člankom 43. stavkom 2. i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom v. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C10-0246/2025),

– uzimajući u obzir proračunsku procjenu koju je donio Odbor za proračune,

– uzimajući u obzir članak 107. stavke 1. i 4. te članak 117. stavak 7. Poslovnika,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za razvoj,

– uzimajući u obzir preporuku Odbora za ribarstvo (A10-0000/2025),

1. daje suglasnost za sklapanje Protokola;

2. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica te Svetog Tome i Prinsipea.

OBRAZLOŽENJE

Uvod

Demokratska Republika Svetog Tome i Prinsipea otočna je zemlja u Gvinejskom zaljevu/zapadnoj Africi. S oko 200.000 stanovnika jedna je od najmanjih afričkih zemalja.

Ribolov je glavna djelatnost i izvor prihoda obalnih zajednica u Svetom Tomi i Prinsipeu te se uglavnom radi o artizanalnom ribolovu. Industrijski ribolov u isključivom gospodarskom pojasu te države obavljaju tunolovci iz EU-a i izvan EU-a. Ribolovna zona Svetog Tome i Prinsipea privlačna je zona jer se nalazi na putu migracije vrlo migratornih vrsta iz Atlantika. U razdoblju od 2020. – 2023. dozvole za ribolov u prosjeku je pridobilo ukupno 37 tunolovaca godišnje, od kojih 25 plovi pod zastavom države članice EU-a.[1]

Sektor ribarstva u Svetom Tomi i Prinsipeu suočava se s izazovima u upravljanju, upravljanju resursima i korištenju sektorske potpore u okviru Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu s Europskom unijom. Na primjer, postoje problemi kad je riječ o usklađenosti i obvezama izvješćivanja u okviru ICCAT-a ili u pogledu zapošljavanja pomoraca iz Svetog Tome i Prinsipea te promatrača na plovilima EU-a. Gospodarske koristi za Svetog Tomu i Prinsipe ograničene su jer flota EU-a za iskrcaj i preradu ulova ovisi o lukama u susjednim zemljama[2].

Novi Protokol

Sporazum o partnerstvu u ribarstvu između Demokratske Republike Svetog Tome i Prinsipea i Europske zajednice stupio je na snagu 29. kolovoza 2011. i od tada se prešutno produljuje.
Prethodni petogodišnji protokol o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu počeo se primjenjivati 19. prosinca 2019. i prestao je važiti 18. prosinca 2024.
Na temelju Odluke Vijeća od 10. rujna 2024. o odobravanju otvaranja pregovora u ime Europske unije o novom protokolu o provedbi uz Sporazum o partnerstvu u ribarstvu sa Svetim Tomom i Prinsipeom Komisija je vodila pregovore s vladom Svetog Tome i Prinsipea, koji su doveli do novog Protokola za razdoblje 2025. – 2029.
Pregovarači su 9. travnja 2025. parafirali novi Protokol, a stranke su ga potpisale 6. listopada 2025.
Novi Protokol važi četiri godine od datuma početka njegove privremene primjene, to jest od datuma kada su ga stranke potpisale (6. listopada 2025.).
Protokol će stupiti na snagu nakon što ga obje stranke ratificiraju.
S europske strane, za to je potrebna suglasnost Europskog parlamenta.

Novim se Protokolom osiguravaju ribolovne mogućnosti za plovila Unije u vodama Svetog

[1] Europska komisija: Glavna uprava za pomorstvo i ribarstvo, F&S, POSEIDON, Defaux, V. i Caillart, B., retrospektivna evaluacija Protokola o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske unije i Republike Svetog Tome i Prinsipea i izgledi za mogući budući protokol – završno izvješće, Ured za publikacije Europske unije, 2024. (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668).
[2] Radni dokument službi Komisije SWD(2024) 177 od 12. srpnja 2024. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177

Tome i Prinsipea na temelju najboljih znanstvenih savjeta i poštujući preporuke Međunarodne komisije za očuvanje atlantskih tuna (ICCAT). Cilj je tog Protokola osigurati neažurirani okvir, posebno uzimajući u obzir prioritete reformirane zajedničke ribarstvene politike (ZRP) i međunarodne standarde.

Ribolovne mogućnosti

Novim se Protokolom europskim plovilima omogućuje ribolov oko 6500 tona tune i drugih migratornih vrsta godišnje u vodama Svetog Tome i Prinsipea, u skladu s relevantnim rezolucijama ICCAT-a i u okviru ograničenja utvrđenih zakonodavstvom Svetog Tome i Prinsipea.

Protokolom se predviđaju ribolovne mogućnosti za 26 tunolovaca plivaričara (15 španjolskih, 11 francuskih) i 9 plovila s plutajućim parangalima (7 španjolskih i 2 portugalska).

Financijski doprinos

Godišnji financijski doprinos EU-a iznosi 825.000 EUR, što uključuje 325.000 EUR za pristup ribolovnim resursima (što odgovara referentnoj tonaži od 6500 tona godišnje za vrlo migratorne vrste) i 500.000 EUR za jačanje kapaciteta Svetog Tome i Prinsipea za održivo upravljanje ribarstvom, kontrolu i nadzor te potporu artizanalnom ribolovu i lokalnim zajednicama.

Zaključak

Novim se protokolom ojačava suradnja između EU-a i Svetog Tome i Prinsipea te se promiče razvoj politike održivog ribarstva.

Sa stajališta EU-a novim se Protokolom floti EU-a osigurava kontinuirani pristup ribolovnim područjima jer postojeći Sporazum sadržava klauzulu kojom se isključuju ribolovne aktivnosti koje se ne obavljaju u okviru utvrđenom protokolom. Od toga korist uglavnom imaju španjolski, francuski i portugalski subjekti.

Iz perspektive Svetog Tome i Prinsipea dostupna sektorska potpora pomoći će zemlji u kontekstu njezine nacionalne strategije u području ribarstva, uključujući suzbijanje ribolova NNN uz promicanje dostojanstvenih radnih uvjeta u provedbi ribolovnih aktivnosti.

Iz toga slijedi da je ovaj Protokol u interesu obiju stranaka.

PRILOG: PRIJAVA PRIMLJENIH INFORMACIJA

Izvjestiteljica izjavljuje, pod svojom isključivom odgovornošću, da u svoje izvješće nije uključila nikakve informacije predstavnika interesnih skupina obuhvaćenih područjem primjene Međuinstitucijskog sporazuma o obveznom registru transparentnosti[1] ili predstavnika javnih tijela trećih zemalja, uključujući njihove diplomatske misije i veleposlanstva, koje treba navesti u ovome Prilogu u skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku.

[1] Međuinstitucijski sporazum od 20. svibnja 2021. Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o obveznom registru transparentnosti (SL L 207, 11.6.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).